

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Principium processionis est forma absoluta per relationem completa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

genitum? Respondeo. Id provenire ex illimitatione Divinae productionis, & limitatione generationis creatae. Ex limitatione quippe creatae generationis provenit, quod terminus non producat in identitatem, sed solam similitudinem naturae, eique non eadem numericè, sed specificè natura communicetur. Econtra ex illimitatione & illimitatione Divinae productionis venit, quod terminus non solum in similitudinem sed etiam identitatem naturae producat: eique non tantum specificè, sed numericè eadem natura communicetur. Quo ipso virtus productiva adaequatam distinctionem cum termino producto excludit.

Ad 3. Respondeo, concessâ primâ consequentiâ, negando subsumptum, & dico, tale principium etiam posse esse quid absolutum, non quidem ut absolutum, sed ut appropriatum: ita nimirum, ut proprietates personalis non quidem sit ipsa formalis ratio, & virtus producendi; sit tamen necessaria conditio & complementum ipsius.

Dices: Forma, quae dat esse, dat etiam posse operari, sed Paternitas Patri aeterno dat esse: ergo etiam ipsi dat posse operari. Resp. majorem esse veram de forma, quae dat esse specificum, vel quasi specificum; non autem de forma, quae dat esse substantiae, & quasi individuale. Proprietates vero personales dant esse substantiae relatiuae, & quasi individuale, juxta superius dicta.

§. III.

Principium processionis est forma absoluta per relationem completa.

16. Constat ergo principium quo Divinarum processionum, cum neque in solo absoluto, neque in solo relativo consistere possit, ex utroque tam relativo, quam absoluto debere consurgere. Sed quò modo? An, ut utraque forma tam absoluta, quam respectiva in recto aequaliter importetur: ita, ut forma absoluta sit principium communicativum, relatio productivum, velut placet Duranti & Alarcon? Sed praepacetur negativa; sit proinde.

Conclusio. Principium quo productivum divinarum processionum formaliter consistit. (1.) In forma absoluta, importata in recto. (2.) Quae in obliquo per modum complementi intrinseci relationem connat. (3.) Unde remotum principium quo est Divina natura. (4.) Proximum vero intellectus & voluntas. Ita communis Thomistarum ex S. D. supra cit.

17. Ratio primae partis est: Principium quo id principaliter & in recto importat, in quo productum cum producto assimilatur, sed hoc est forma aliqua absoluta, ut patet: ergo.

18. Eadem ratione in paulò latiore discussum deductâ probatur secunda pars conclusionis. Id solum principaliter & in recto importari potest ex parte principii quo, in quo agens suam primariam intentionem assequitur: primaria quippe intentio operantis fundatur in principiis operandi: sed hanc non assequitur in respectivo: quia intentio operantis saltem univoci non fertur in distinctionem (quamvis ista per modum necessariae condi-

tionis omnem productionem comiretur) sed in assimilationem termini omni possibili modo faciendam. Atqui assimilatio obtinetur per formam absolutam; per respectivam verò solum distinctio. Ergo operans primariam suam intentionem non nisi in aliquo absoluto assequitur.

Confirmatur. Si aequè principaliter relatio, quam forma absoluta importaretur, sequeretur primò, quod inter principium quod, & principium quo non esset distinctio.

Secundò. Quod generatio Verbi Divini non esset adaequatè univoca, quia terminus in principio formali quo, non esset adaequatè similis generanti, quorum utrumque est inconveniens.

Accedit expressa autoritas S. D. hic q. 41. a. 5. dicentis: *Potencia generandi significat in recto naturam Divinam, sed in obliquo relationem.* & Joannis Theologi, qui in Concil. Florent. Sess. 18. ita loquitur: *Principium, quo ipsa Persona generat, est id, quod solum communicabile est: Sed hoc est quid absolutum.*

Pars tertia constat ex S. D. primùm relato, & hac ratione. Natura Divina per analogiam ita se habet in Divinis, uti forma substantialis in creatis: sed in creatis forma substantialis est principium remotum & radicale operationis substantialis, eò quod terminus producenti assimilatur in forma substantiali, & in ea virtus proxima operandi radicetur: ergo similiter ob eandem rationem natura Divina est principium radicale remotum Divinarum processionum.

Quarta pars liquet ex iis, quae supra contra Durandum sunt dicta. Nempe Verbum Divinum & Spiritus S. non procedunt per solam naturam, sed per intellectum & voluntatem; non utique tanquam per principium remotum: nihil enim inter illa & terminos productos intercedit, quam actus ipsi notionales generandi & spirandi: ergo tanquam per principium proximum.

§. IV.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò. Si natura Divina est principium radicale processionum, ex vero dici poterit: *essentia generat*: sed hoc est contra Concil. Lateran. in Cap. firmiter.

Respondeo ex S. D. qui loco supra cit. a. 5. explicat S. Damascenum dicens: *Generatio est opus naturae, non sicut generantis; sed sicut ejus, quo generans generat.* Falsa est igitur sequela, quia generare tanquam actio, ad suppositum, non ad principium pertinet.

Obijcies secundò. Si intellectus & voluntas sunt principia proxima actuum notionalium, sequitur primò, quod intellectus & natura Divina virtualiter distinguantur. Secundò, quod detur in Divinis ratio principii & potentiae in actu primo, ab actu secundo virtualiter intrinsecè distincta, quorum utrumque est contra illa, quae in Tract. de DEO Uno diximus.

Respondeo negando utramque sequelam. Quia ad explicationem praesentis difficultatis sufficit distinctio virtualis extrinseca, & secundum modum concipiendi, nec requiritur intrinseca.